

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว: กรณีศึกษา เชื้อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
TOURISM ENTREPRENEURS' BEHAVIOR IN WASTE MANAGEMENT: CASE STUDY RATCHAPRAPA DAM,
SURATTHANI PROVINCE, THAILAND

ชานินทร์ ชูศรี 4836848 SHEV/M

สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : วัชรชัย บุญโชติ, Ph.D. (Geography), พรรณิกา นูรพาชีพ, น.บ. (เกียรตินิยมดี),
น.ม., ชุตินา แสงเงิน, ศษ.ค. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย ของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ณ เชื้อนรัชชประภา รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ณ เชื้อนรัชชประภา ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณทำการศึกษากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ณ เชื้อนรัชชประภา จำนวน 147 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ ทำการศึกษา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบ้านเชี่ยวหลาน สาธารณสุขอำเภอบ้านตาขุน ตัวแทนกลุ่มคนรักภัยป่าคลองแสงและตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ณ เชื้อนรัชชประภา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสำคัญ 0.05 มี 4 ตัวแปรโดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ทัศนคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ภูมิสำเนาเดิม ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและจำนวนสมาชิกในสถานประกอบการ ทั้งนี้ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถพยากรณ์พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยได้ร้อยละ 39.3 นอกจากนี้ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญที่พบคือผู้ประกอบการยังขาดความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะในเรื่องของเวลาในการขนขยะมูลฝอยยังไม่แน่นอน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยวหลานหรือสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านตาขุนซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยเฉพาะความรู้ในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ และควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสร้างเสริมทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแก่ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้ที่มีภูมิสำเนาเดิมมาจากที่อื่นและผู้ประกอบการที่มีสมาชิกในการประกอบการเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ในส่วน of เทศบาลตำบลบ้านเชี่ยวหลานควรต้องมีการวางแผนการกำหนดเวลาที่แน่นอนในการเก็บขนขยะมูลฝอย รวมทั้งการเพิ่มอัตราค่าถังเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างรวดเร็วตรงเวลา และควรทำการเพิ่มจำนวนถังขยะให้มากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ณ เชื้อนรัชชประภา

คำสำคัญ : พฤติกรรม / การจัดการขยะมูลฝอย / ธุรกิจการท่องเที่ยว

**TOURISM ENTREPRENEURS' BEHAVIOR IN WASTE MANAGEMENT: CASE STUDY
RATCHAPRAPA DAM, SURATTHANI PROVINCE, THAILAND**

TANIN SHUSEE 4836848 SHEV/M

M.A. (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: TAWATCHAI BOONCHOT, Ph.D. (GEOGRAPHY),
PANNIPA BURAPACHEEP, L.L.B.(HONOR), LL.M., CHUTIMA SANGNGEN, Ph.D.
(ENVIRONMENTAL EDUCATION)

ABSTRACT

The thesis aims to study tourism entrepreneurs' behavior in waste management at Ratchaprapa Dam, including the study of problems, threats and recommendations from local tourism entrepreneurs. Quantitative research was employed together with support from qualitative research to learn from 147 tourism entrepreneurs at Ratchaprapa Dam. The questionnaire survey was carried out to collect data for analysis with SPSS through the application of percentage, mean, standard deviation and Stepwise Multiple Regression Analysis. As for the qualitative study, in-depth interviews were held with Ban Cheawlan Lord Mayor, Ban Takhun Health Office, and a group representative from Klong Sang Forest and from the tourism entrepreneurs. Data were presented descriptively.

It was found that most tourism entrepreneurs at Ratchaprapa Dam managed wastes moderately. Factors associated with waste management behavior at statistically significant levels (0.05), were in order of priority: attitudes toward environmental problems, previous domicile, and knowledge on waste management, and total members in the operation facilities. All 4 variables predicted waste management behavior at 39.3 percent.

Recommendations were made that either Ban Cheawlan Sub District Municipality or Ban Takhun Health office, should be the responsible division to provide knowledge on waste management, especially wastes separation, eradication and recycling. Also more activities in environmental conservation to build accurate knowledge and attitudes in waste management should be provided for entrepreneurs, especially those from other areas and entrepreneurs with a large numbers of members. Moreover, Ban Cheawlan Sub District Municipality must set up specific hours for collecting wastes, including increasing manpower to speed up the process and adding more garbage cans so that there are enough to cope with daily wastes at Ratchaprapa Dam.

KEY WORDS: BEHAVIOR / WASTE MANAGEMENT/ TOURISM

205 pages